

АКЦІЯ

ТЕРМІНОВОЇ

ДОПОМОГИ

КРИМСЬКИХ АДВОКАТІВ-ПРАВОЗАХИСНИКІВ ПОЗБАВИЛИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАТУСУ

15 липня адвокатів Лілю Гемеджі, Рустема Кямілева та Назіма Шейхмамбетова позбавили професійного статусу в помсту за їхню правозахисну роботу - відстоювання інтересів кримськотатарських активістів, яким були висунуті політично мотивовані звинувачення в окупованому Росією Криму. Якщо це рішення не скасують, вони не зможуть представляти клієнтів у кримінальних провадженнях і в суді, а також складати нові кваліфікаційні іспити раз на рік. У часи коли частішають політично мотивовані переслідування активістів, це є попередженням для інших адвокатів у Криму.

ДІЙТЕ ЗАРАЗ: НАПИШІТЬ ЗВЕРНЕННЯ ВЛАСНИМИ СЛОВАМИ АБО ВИКОРИСТАЙТЕ ЦЕЙ ТИПОВИЙ ЛИСТ

Юрію С. Пилипенку
Президенту Федеральної палати адвокатів
пров. Сівцев Вражек, 43
Москва, 119002, Росія
Email: mail@fparf.ru, pilipenko@fparf.ru

Шановний Пане президенте,

Звертаюся до Вас, аби висловити свою занепокоєність стосовно нещодавнього позбавлення професійного статусу адвокатів **Лілі Гемеджі, Рустема Кямілева та Назіма Шейхмамбетова** виключно за те, що вони виконували свої професійні обов'язки із захисту прав людини в Криму, та закликати Вас і професійну юридичну спільноту солідаризуватися та виступити на їхній захист для негайно поновлення їхнього адвокатського статусу.

Усі троє адвокатів були членами адвокатської палати "Нізам" (Чеченська Республіка), яка 15 липня позбавила їх професійного статусу у відповідь на скаргу, що її висунуло проти них Управління міністерства юстиції Чечні. Поза сумнівом, Ви, як представник професійної юридичної спільноти, зрозумієте мою занепокоєність тим фактом, що позбавлення їх професійного статусу відбулося внаслідок скарги з боку державного органу - а це зазіхає на фундаментальні принципи незалежності професії юриста. За словами адвокатів, вони не отримали жодного попередження щодо скарги й дисциплінарного слухання відносно них. Хоча й Управління міністерства юстиції заявляє про професійні порушення з їхнього боку, майже немає сумніву, що це є помстою за їхню правозахисну роботу в Криму, де вони представляли клієнтів у політично мотивованих справах. Адвокати мають на меті апелювати це рішення, як через суди, так і через Федеральну палату адвокатів. Якщо це рішення негайно не скасують, вони не зможуть представляти клієнтів у кримінальних провадженнях і в суді, а також складати нові кваліфікаційні іспити раз на рік.

Як Вам, напевно, відомо, останніми роками й місяцями кількість переслідувань проти членів юридичної спільноти в Криму лише зростала, тож позбавлення професійного статусу трьох адвокатів дає черговий сигнал, що хвилює. Представники юридичної спільноти стикалися з обшуками та безпідставними арештами з боку силових структур, деякі з них отримували надмірні штрафи або ж підпадали під так зване адміністративне затримання через "правопорушення", які були реалізацією їхніх прав людини на свободу вираження та/або мирних зібрань.

Цим листом до Вас я звертаюся до представників адвокатури в вашій країні, зокрема до Федеральної палати адвокатів, із закликом проявити солідарність з боку професійної спільноти та вжити заходів для захисту її членів, які виконують свої професійні обов'язки відповідно до міжнародних стандартів адвокатської діяльності. **Більш того, я закликаю Федеральну палату адвокатів пустити в дію свої дискреційні повноваження за Статтею 37.2 федерального закону "Про адвокатську діяльність та адвокатуру" (63-ФЗ від 31 травня 2002 року) для скасування рішення про позбавлення адвокатського статусу Лілі Гемеджі, Рустема Кямілева, Назіма Шейхмамбетова та, відповідно, його відновлення.**

З повагою,

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ситуація з правами людини в Криму невпинно погіршується від часу його окупації та незаконної анексії Росією у 2014 році. Вона почала помітно погіршуватися ще більше, відколи Росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року. З-поміж іншого, відбуваються жорсткі репресії проти тих, хто намагається реалізувати права на свободу вираження, мирних зібрань і асоціацій - зокрема, проти громадських активістів, незалежних журналістів, осіб із проукраїнськими поглядами та членів релігійних груп. Найбільший тягар репресій, що досі тривають, завжди несли на собі видатні представники й активісти кримськотатарської спільноти, яку *де-факто* влада завжди сприймала як нелояльну до Росії, як до країни-окупанта.

Меджліс кримськотатарського народу - самоврядна організація, що відігравала провідну роль у популяризації кримськотатарської культури, ідентичності та традицій, - була безпідставно заборонена у 2016 році за російським антиекстремістським законодавством. Її лідери й активісти або знаходяться у вигнанні, або зазнали переслідувань та ув'язнення. Таких само переслідувань зазнають активісти низових ініціатив, які виникли пізніше як спроба захистити членів кримськотатарської спільноти від подальших репресій. Багато хто з них були арештовані за необґрунтованими звинуваченнями в тероризмі та ув'язнені в Росії за вироками несправедливих слухань на військових судах.

Раніше цього місяця російські силовики затримали шістьох кримськотатарських чоловіків за звинуваченнями в причетності до Хізб ут-Тахрір, релігійного руху, забороненого в Росії (але не в Україні), як "терористичного". Цьому в попередні роки передували 82 такі арешти, які завершилися звинувачувальними вироками терміном від 10 до 20 років.

Щоб представляти інтереси жертв політично мотивованих переслідувань у Криму, місцеві адвокати мали виявляти неабияку відвагу, не зважаючи на постійні репресії проти них самих, включно з незаконними обшуками, безпідставними арештами, величезними штрафами й [ув'язненнями, замаскованими під "адміністративне затримання"](#), а також постійною загрозою позбавлення професійного статусу.

Внаслідок окупації та незаконної анексії Криму Росія в цілому імпортувала свої закони на територію півострова, що само по собі є порушенням міжнародного гуманітарного права, яке регулює питання окупації. Як результат, місцеві адвокати формально більше не вважалися представниками адвокатури, тому були змушені приєднуватися до адвокатських палат у Росії, щоб мати змогу представляти клієнтів у кримінальних провадженнях і в судах у Криму. Адвокатська палата, чинна за російським законодавством, також була заснована в Криму. Проте кільком адвокатам-правозахисникам не давала стати її членами. І Рустем Кямілев, і Лілі Гемеджі надсилали запити на те, щоб їхнє членство було перенесено до адвокатської палати Криму, однак остання раз за разом відмовлялася розглянути їхні запити, посилаючись на малопереконливі обґрунтування, такі як обмеження, введені внаслідок пандемії Covid-19 (у Росії та в окупованому Криму такі обмеження та пов'язані покарання [часто застосовували вибірково, щоб стримати критиків влади й опозицію](#)).

БАЖАНА МОВА ЗВЕРТАННЯ ДО АДРЕСАТА: російська чи англійська.

Також можете написати своєю рідною мовою.

ЗАКЛИКАЄМО ДІЯТИ ЯКОМОГА СКОРІШЕ, ДО: 17 жовтня 2022 року

Будь ласка, проконсультуйтеся з офісом Amnesty у своїй країні, якщо бажаєте надіслати звернення пізніше цієї дати.

ІМЕНА ТА ПРАВИЛЬНА ФОРМА ЗВЕРТАННЯ (ЗАЙМЕННИКИ): Ліля Гемеджі (вона/її), Рустем Кямілев (він/його), Назім Шейхмамбетов (він/його)